

SLOVENSKI NAROD.

Iznaja vsak dan, izvenredni ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na doma se računa 10 kraje. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrti stopne pošt-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjev hiši.

Iz štajerskega deželnega zbora.

Iz Gradca 17. aprila [Izv. dop.]

Deželni zbor štajerski pridno zboruje, da do konca tega meseca konča svoje zasedanje. V prvih petih sejah so se volili razni odbori, katerim so bili izročeni predlogi deželnega odbora in vladni predlogi.

V 6. seji je bila debata o novem poslovnem redu za deželni zbor. Dosti se je govorilo o pravici interpelovanja. Po sedanjem poslovnem redu je smel vsak poslanec vlado interpelovati brez podpisov drugih poslancev. Odbor je nasvetoval, da mora vsaj 6 podpisov poslančev biti na interpelaciji. Proti tej odločbi je govoril, kakor ste uže poročali, dr. Dominkuš. Večina deželnega zbora je potem res sklenila, da ostane pri dosednji napravi. Po novem poslovnem redu se sme zahtevati, da se naj prične debata po odgovoru, katerega daje vladni zastopnik na kako interpelacijo.

Namestnik Kúbeck je pri tej priliki izrekel, da bi on ne mogel, kakor dozda, odgovarjati na vse interpelacije, če deželni zbor sklene, da se sme debatovati o njegovem odgovoru. A večina je vendar sklenila novi poslovni red in Kúbeck je bil tako razsrjen, da je na konci seje na dve baš v tej seji stavljeni interpelaciji prav kratko in pikro odgovoril. Potem pa se je odpeljal na Dunaj in ga nij bilo videti v prihodnji seji.

Ena teh interpelacij je bila namreč stavljena od dr. Nekermana, dr. Vošnjaka in dr. Dominkuša, zaradi regulovanja Savine, zakaj vlada še nij predložila dotične postave. Načrt je popolnem izdelan, pa še na Dunaji leži v notranjem ministerstvu. Taki so birokratični poti v Avstriji, ljudstvo pa

mora potrpeti pri najpotrebnejših stvareh, čakati in — davek plačati.

7. seja. Dr. Vošnjak naznanja interpelacijo do deželnega odbora zaradi predlogov o spremembah deželnega reda in volilnega reda za deželni zbor.

Deželni glavar reče, da bode dal besedo za interpelacijo v prihodnji seji. Dr. Vošnjak meni, da sme po novem poslovnem redu precej staviti interpelacijo, da se sicer v tem slučaju uda odločbi deželnega glavarja, iz tega pa ne sledi preudica za prihodnost. Deželni glavar misli, da naj ostane sedanja navada. (Interpelacijo, katero je g. dr. Vošnjak stavil v prihodnji seji, smo uže v nedeljskem listu natisnili. Ur.)

Potem je bilo posvetovanje o vladnem predlogu nove postave za šugarje ali konjederce. Postava nij bila sprejeta, da si je vladni zastopnik se trudil, da bi njeno potrebo dokazal.

Postava, da sme dežela rabiti okraje in občine, ako ne plačajo, kar dolžujejo deželnemu fondu, je bila sprejeta in želja izrečena, da se naredi enaka postava glede okrajev proti občinam.

Končno se je začelo pretresovanje deželnega proračuna za leto 1876.

Lohninger poroča o vinogradni in sadstveni šoli pri Mariboru. Stroški znašajo 20.158 gld., dohodki 4310 gld., tedaj ima dežela 15.848 gld. doplačati, pri čemer niso vračunene deželne ustanove za učence na tej šoli. Finančni odbor predlaga dve resoluciji: 1. Da se vladi izreče zahvala za denarno podporo, katero je obljubila za napravo posebnega poduka za učitelje in duhovnike, in za uvedbo popotnih prednašanj o vinstvu in sadstvu. 2. Deželnemu odboru

se naloži, da še tekom tega leta uvede kurse za učitelje in duhovnike in požuri napravo vincarskih kursov.

Dr. Vošnjak v daljšem govoru razloži potrebo tacega poduka za vincarje in razvija načrt, po katerem naj bi se vršil ta poduk. (Njegov govor o tej za vinogradne kraje slovenskega Štajerja imenitni stvari prinesemo te dni ves, kadar dobomo stenografski zapisnik. Ur.) Resoluciji ste bili sprejeti.

Potem poroča Lohninger o deželnih posestvih. Za Slatino se privolijo stroški v znesku 81.500 gold., dohodki v znesku 151.780 gold. Ostane tedaj 70.280 gold.; a od tega zneska se bode 61.000 gold. potrosilo za zidanje novih kopelj in vodovoda. Dobrnske toplice kažejo 13.274 gold. stroškov in 29.500 gold. dohodkov. Ravnatelju in zdravniku se plača na 1500 gold. povekša.

Občni zbor „glasbene matice“

dne 15. aprila 1875.

Društveni privosednik g. Fr. Ravnikar prične zborovanje s sledečim ogovorom: „Slavna gospoda! Glede na poročilo tajnikovo in blagajnikovo, kateremu boste sledili, ne bodem vas mučil z dolžim govorom, kajti poizvedeli boste iz tega poročila vse, kar se tiče administrativnega oddelka našega društva da bi vas pa navduševal k vspešnemu delovanju za razvitek narodne glasbe, to se nam nepotrebno zli, ker ste gotovo vsi za napredek narodne omike navdušeni in ker naša družba kljub vsem mogočnim zaprekam častno izpolnjuje svoj težavni nalog, in je mej svet spravila originalne glasbene proizvode,

Listek.

Lemenatar.

(Slika iz slovenskega naroda, spisal Medvedov.)

„Virtuti et Musis.“

(Dalje.)

V sobi, kjer ima še dva tovariša za drugova, nema ničesa imeti razen knjig bogoslovnih, božjih podob, omarice za obleko in postelje. Drugih posvetnih, tudi nedolžnih rečij, ki bi kratkočasovale ga, ne sme imeti nobenih! Enako nij, da bi pisaril posvetnega kaj, ker bi s tem utegnil zapisati se v pekel! Tudi s posvetnimi znanstvi in vednostmi nema odslej nič več pečati se z nikakoršnimi, ker bogme! toliko uže zna, da bo lahko učil se poznavati boga, moliti ga in krščanske duše priganjati na to. Samo ob sebi se razumé, da ves svet in njegovo človeško veselje mora mu pa zdaj biti briga devet in devetdeseta! Vzlasti mu ne gre,

pregledavati skozi okna, ker bi lahko kako belo mōkarico videl, ali kaj družega tacega hudega. In enajsta zapoved je: ne kadi tobaka ali cigar! Ako bi grešil, moral bi porabiti kopita!

Po teh zabičanih mu pravilih, in ko je bil precej tudi še po veliki, večdnevni izpovedi dušo otrebil si od vseh grehov, kolikor jih je kedaj storil v svojem nerodnem, mledem življenji, vpreže se v ojuice svojega novega duhovnega peklica. Debela „dogmatika“ po predavanji profesorja „Nempe“ mu začne z visoko modroslovnim vozlom: „quid necessarium et quid sit necesse?“ in kaj se pravi bog? „Exegesa“ po navodu profesorja „Quippe“ mu tolmači, kako imajo razumovati se stare zaveze besede, veleče: „Ni dobro, človeku samemu biti!“ In po „Kibuci“ si tudi to nesrečno hebrejščino vbija v glavo.

Janez se buta od zore do mraka, pa ta mrtva latinščina mu grozno preorava mo-

žgane. In ko je vprašan v šoli, lomi strašno sodrgo, da bi uboga latinska slovnica krča dobila v želodec, ko bi ga imela, in da ljubi bog, ki brez dvoma slovniško pravilno zna latinski, s pestmi zatiska ušesa, da ne čuje, kako spačeno se v tujem jeziku govori o njem in njegovih svetih stvareh. Po dolgem prepiru z latinščino privadi se je na posled vendar v toliko, da mu teče brez debelejših kozlov. Vendar „ut“ konstruira stalno z indikativom. V zadnjem letu ima potem učiti se pastirstva v slovenskem jeziku, kar mu gotovo dokaj olajša njegovo prebavo.

Razen tega bogoslovstvenega učenja ima lemenatar Janez posebno še vaditi se dušnega bogoslužja. Za rano, ko vstane, hiti v hišno kapelico, kjer mu „dušepas“ ali spiritual, bere jutranjo molitev in on za njim, če baš hoče; potem kako duhovito Avguštinoovo premišljevanje, katero tudi Janez premišljuje, če ne misli na kaj družega; in

kateri znajo vsacega rodoljuba s ponosnim čutom navdahniti. Le še žalostna dolžnost naj mi bode z vašim dovoljenjem, da se denes spominjamo onega moža, ki je ne le vsa narodna društva in zavode podpiral z veliko močjo svojega duha nego nas je tudi vsigdar in povsod materialno podpiral, dr. Costa naj mu bo lahka zemljica.“

Tajnik gosp. Vojteh Valenta poroča o društvenem delovanju sledeče: „Pretečeno leto je bilo v Avstriji za umetnosti in njim posvečenim zavodom jako neugodno. Denarna kriza čutila se nij samo pri trgovini in obrtniji, nego tudi pri umetelnih podvzetjih. — Dan na dan so donašale novine, da je ponehal ta ali oni umetnosti posvečeni zavod, da je izgubilo toliko in toliko igralcev, pevcev in muzikev svoj zaslužek. Te žalostne vesti vzbudile so v srcih onih, ki znajo ceniti vrednost lepih umetnostij tužna čutila. — Vsled te občne mizerije trpela so nekoliko tudi društva. Hvala bogu, naše društvo nij čutilo denarne homatije in da si ravno so nekateri družbeniki bolj mlačni v plačevanju letnih doneskov, vendar le smemo zadovoljiti biti s stanjem naše blagajnice. Toda napredovalo naše društvo pretečeno leto tudi nij, stojimo še vedno na tisti stopinji kakor vlani. Uzrok neveselega stanja je ta, da v našem narodu še nij one zavednosti o važnosti glasbene umetnosti, da še ne vedo ceniti vrednost in imenitni namen našega društva, sploh, da se premalo nahaja sodelajočih močij po deželi, ki bi nam v mestu stanujočim olajšali delo in skrb. Pri nas hoče vsakdo takoj veljati za skladatelja in zameri se nam, ako se predrznemo, poslane slabejše skladbe kot nerabljive imenovati. To pa, kar je mogoče vsakemu količkaj izurjenemu pevcu ali godecu mogoče, namreč nabiranje narodnih pesnij, za to se ne briga nikdo, akoravno se je uže šestokrat po društvenih vabilih v časnikih in z dopisi na posamezne osebe k temu delu vzbujalo. Odbor je skrbel, da se društveno delovanje nij ustavilo, in da se je za prihodnji čas pripravljalo gradivo. — Za pretečeno leto podalo je društvo svojim udom dva zvezka, namreč Feigelnovo „sv. mašo“ in Foesterjevo koncertno kompozicijo za glasovir z ilustracijo narodne pesni „po jezeru bliz Triglava“. S to izdajo je odbor ustregel cerkvenim pevcem in koncertnim zahtevam,

ker skrheta se mora, da se raznovrstne skladbe izdajajo. Obljubljene šolske pesni pa še do denes nijso prišle na svitlo, ker se nijso dobile besede za telovadne in popotne pesmice, kar pa dobimo v kratkem. Kljubu vsem zaviram pa smemo upati, da „glasbena matica“ ostane nepremakljiv steber v povzdigo slovenske glasbene literature in domačega cerkveno-narodnega in šolskega petja. S časom bode prodrlo zaupanje v naše delovanje, in če družega ne, pripravljamo vsaj našim potomcem gradivo, katero naj jim služi za nadaljevanje dela v tej stroki. — Nam še nij mogoče razločevati, kaj je v čisto slovanskem duhu narodna muzika, kaj nij, ker manjka nam vzlasti znanje občeslovenske glasbene zgodovine, kakor tudi kompozicij starejših slovanskih skladateljev. Vse kar nam služi kot vodilo za denes, so narodne pesmi. Čehi so tako srečni, da so si ohranili krasne korale iz časov Husitov, ki so pravi biseri srednoveške glasbene umetnosti. Poljaci imajo mnogo nabranih lepih starih napevov iz časov ponosnega poljskega kraljestva, Srbo-hrvati pa imajo stare narodne napeve iz bojev proti turškemu nasilstvu, od katerih ima g. prof. Kuhač v Zagrebu bogato zbirko v rokopisu. Odbor, ko je izvedel, da ima omenjeni gospod profesor to zbirko, nij zamudil njega vprašati, je li ima tudi slovenske narodne napeve v njej in pod katerimi pogoji bi jih društvu prepustil. Na to vprašanje odgovoril je gospod Kuhač, da ima kacic 200 slovenskih narodnih pesnij nabranih, katere pa ne odda, ker želi, da bi njegova cela zbirka, ki znaša 2000 številk jugoslovanskega glasbenega narodnega blaga, skupaj na svitlo prišla. — Da bi pa vendar enkrat začeli izdajati naše narodne napeve, razpisal je odbor darilo za poskušnjo, morebiti se po tem potu nabiranje pospeši. Dalje so se razpisala darila za tri cerkvene skladbe, ker po deželi zelo povprašujejo po novih cerkvenih napevih. — Jako britke izgube po smrti imamo v pretečenem letu! zabilježiti, katere so društvo oziroma celi slovenski narod hudo zadele. Kruta bela žena nam je pokosila v tej dobi izmed ustanovnikov gospoda dr. Franjo Bratkovič-a, vnetega domorodca in podpiratelja narodnih zavodov in gospoda dr. Etbin Henrik Costo, kateremu je društvo k slovesnemu sprevodu krasen venec podarilo; mej letniki pa go-

spoda Ivan Khama, ki je bil njega dni znan in priljubljen pevec in duhovnika Josip Drobnič-a in Rajko Repotočnika, ki sta bila zmirom vneta rodoljuba in zvesta prijatelja glasbene umetnosti. Naj v miru počivajo! Pozabiti ne smemo, da je vlani 25. maja umrl naš slovenski skladatelj Jurij Fleišman, kateri je marsikatero lepo melodijo ustvaril, ki bode živel v slovenskem narodu po svojih napevih, dokler ne poginemo. V slovo položila je tudi njemu „glasbena matica“ lep venec na gomilo in skrbelo se bode, da dobi dostojen spomenik. — Z našimi severnimi brati Čehi obžalovati moramo tudi izgubo dveh slovečih slovanskih muzikov, namreč: Förchtgott Tovačovskega, vrlega skladatelja in pevovodjo dunajskega slovanskega pevskega društva, ki je umrl v Beču 18. decembra lanskega leta in slavnostnega virtuozna na goslih Ferdinand Lauba, kateri je bil eden prvih umetnikov in zvest sin matere Slave, ki je umrl 18. t. l. v Bolcanu v Tirolah. Slava jima! Društveni arhiv se je zopet za nekoliko pomnožil, vzlasti pa nam je „hudebna matica“ iz Prage poslala jako lepe kompozicije čeških skladateljev, namreč: Smetanovo komično spevoigro: „Prodana nevesta“ in Bendlovo romantično spevoigro „Lejla“. Manjka pa še v arhivu nekoliko skladb domačih komponistov, katere se pri knjigarjih več ne dobe in se tudi mej narodom malo nahajajo. Želeti je, da nam vsak skladatelj svojih kompozicij en eksemplar pošlje, da bode v našem arhivu popolna zbirka domačih skladb. Končno moram radostno konstatirati, da se v našem društvu vrši delovanje v najlepši vzajemnosti, tako, da bi želel, da tudi v prihodnje ohranimo to lepo harmonijo, katere ne bi smela nikakoršna disonanca kaziti. — Najjbi se posrečilo našemu delovanju, da na podlogi glasbenega lepoglasja izbudimo v narodu žlahtnejša človeška čutila na blagost domovini in na čast in povzdigo samega naroda.

(Konec prihodnjič.)

Politični razgled.

Notranje dežele

V Ljubljani 19. aprila.

Na *Štajerskem* je mej deželnim zborom in mej cesarskim namestnikom vnel se razpor, ki je principijalne važnosti. „Grazer

potlej je nekaj trenutkov vse tiho, da si vsak misli — kar hoče. Na zadnje je maša, in ž njo duša napasena za zajutr. Na večer zopet enako predbranje, premišljevanje in na konci tega pa „dušepas“ vsem zbranim s pomenljivim glasom vsklikne: „Si non es vocatus, fac ut voceris!“ — Fac, fac! če moreš! Janez se kleplje na prsi, kleje se, pa nič, oh kar nič še ne čuti, da bi imel kaj nenavadnejšega, kaj svetega duha v sebi. Kaj bo, kaj bo? Slišal je ravnokar in uže tolikrat, kaj bode s tistimi, ki se nepoklicani privlečejo v to svetišče lemenaško i da taki padejo v grozno brezno, v katerem živi umrjo in se nič več ne morejo rešiti iz njega; da pekla tla so najbolj potlakana z nepoklicanimi in nevrednimi kaplani in fajmoštri — škofov je menj in papežev še menj, pa so neki tudi! da bode tedaj časno neskončno nesrečen in pogubljen na vse večne veke, če ne odstopi, ako nij poklican, ali ne naredi, da bi vsaj bil! Ali

vbogi Janez — saj ne vé, ali je poklican ali nij, in če bode kedaj ali nikoli? Zatorej — fac, o fac, fac! O jej!

Tako vsakdanje duhtanje bi Janeza gotovo spravilo v obupanje, ako bi sem ter tja ne imel prilike, nekaj raztresti se. V nedeljah gre v cerkev šenklaščko. Tačas — moj bog! človek ne more na vrat na nos sleči človeške nature — počese se nekaj glajše in nekako dobro mu déje, ko njegova enolična črna postava kakor deževna goba nad pisanimi livadi tiči med mehкими cveticami v šumečih krilih. Časi pa časi mu oči siloma uhajajo ná-nje, pa hitro se spomni in skesano vzdihne: Fac, fac!

Drugo nekoliko povedrenje svojega duha dobiva na sprehodih, kamor sicer rad gre in mora iti, vsaki popoldan, pa naj dež curkom lije, naj burja ometa sè snegom, in makar da padajo ošpičene preklje. Tedaj v temni tropi, kakor žrjavi pod jasnim obzorjem, bega po belih ljubljanskih ulicah, pa

nekako plaho in tajno izpod čela pomezuje, v brižnji, srečujoči ga svet, ki nič več nij njegov! Dospevši na prosto samoto rad zapali cigaro in pohlepno pa skrivaje povleka debele puhe, da se mu vidi, kako mu diši prepovedani sad! Tačas njegov vodja hodeva pred njim in se ne ozira, da tako ne vidi grešnika in potem tudi nema vesti, da bi izdajal ga. Na sprehodih tudi večkrat lepo in zbrano zapoje kako nedolžno slovensko; pa dogodi se, da mu kak hudoben oponašalec iz grma odzivne:

„Sem rajtal študirat,“ — i. t. d.

Bolje še pa kosilo in večerja pomotuje duhtanje njegovo. Človek namreč, kedar služi pozemnemu delu svojega bitja, pač težko misli na nebesa, če prav ta pobožni Pavel zahteva tudi to. Ko ob obrokih zvonec dá znamenje, tačas se hipom odpró vsaka vrata v celem lemenatu in vse hiti, drdra in peha se dol po stopnicah, dokler požira vse prostorni posvetni hodnik, ki

Zeitung" namreč proglašala članek, kateri razklada, da deželni zbor niti nema pravice interpelacije staviti do vlade. Tako bode centralistična vlada deželnim zborom s časom lahko vse važnejše pravice vzela!

Cesar se je 17. t. m. iz Šibenika peljal v Skradin, obendoval vodopade ali slape Krke. Tudi tu so Dalmatinci z nožem in puško oroženi sprejeli po slovansko carja. Od Skradina se je vozil na kolih v Kistanje, tam za jutrokoval, kmetje so ga z živokliki sprejeli. Potem je došel v Knin. Povsod so pred njim jezdili domačini s slovanskimi zastavami. — Cesar potuje še do 12. maja po Dalmaciji.

V spodnje avstrijskem deželnem zboru je poslanec Magg interpeliral vlado, kaj misli storiti za mnogo delavcev, ki so na Dunaji iz fabrik izpušeni in nemajo dela. (Iz Siglove železninske fabrike je ta teden na enkrat odpuščenih 3000 delavcev, ki so brez kruha.)

V moravskem deželnem zboru je nasvetoval Demel naj se ustanovi slovanska realka na deželne stroške. Nemci bodo nasvet podrl, to se ve.

Vnanje države.

V belgijskem parlamentu je minister vnanjih zadev odgovarjal na interpelacijo zaradi razpora z Nemčijo in rekel, da sedaj nij še pravi čas vsa poročila zbornici izročati ali debato začeti, ob enem je zagotavljal, da se Nemčija sama zavaruje proti temu, kakor da bi hotela belgijsko tiskovno svobodo zatirati, a da bode belgijska vlada vse storila, da obdrži dobre razmere z Nemčijo, pa da varuje pravice Belgije.

V pruskem zboru je sprejeta postava, katera jemlje cerkvi samostalnost in njene naredbe podvržava državni kontroli, t. j. odpravljeni so oni paragrafi ustave, ki so samostalnost cerkve ustanovljali. Bismark je pri tej priliki rekel: „Vlada nerada popravja ustavo, a v sedanjih razmerah mora. Tačas, ko se je ustava delala l. 1851 mislili smo, da imamo poročstvo, ka ne bodo katoliški državljani in katoliški škofje nikoli državi nepokorni. To je od vatikanskega koncila drugače prišlo. Papež stoji od vatikanskega koncila na čelu stranke, ima dobro organizirano oficijozno novinarstvo, vojsko pokornih duhovnov, in nas je premrežil z mnogimi kongregacijami: kratko nihče nema večjega vpliva kakor ta italijanski cerkveni predstojnik. Tacemu mogotcu moramo oblast pri nas postriči. Naše dosedanje zapiranje je naredilo, da je naše obzidje na več krajih razstreljeno; kadar te luknje zamašimo, potlej bomo mir delali in vse drugo in daljno razvijanje prepustili več šoli kaz-

vzajemno vodi v „refectorium“ in v kuhinjo. Le-ta je tudi tista nevarna lemenaška „Scylla“, nad katero se naš Janez časi malo spotakne, posebno če je odprta in z mladimi Hebami napolnena. Ali ta prelaz mu tem laglje ostaje brez hudih nasledkov, ker brž potem zagleda mizo. Tu je jedil na debelo in precej dobrih, da, če si dober jedec, pač ti je lahko žal, da nisi šel v lemenat! Dve teleti vsak teden — kaj misliš? In dišeča pečenka smuče in gladi in maže po mladem grlu, da je veselje! Samo vina je maslec nekaj malo za žejnega Dolenjca Janeza. Pa na tihem se pobota s tovarišem, ki nij tako žejen, ker kot Gorenjec od doma vina nij tako vaje, ter tako pije Janez še enega, ali včasih celo še dva. Tudi večerja velja, samo zajutrak je nekaj šibek! Kos pšeničnega kruha, katerega pa navadno še podaje svojemu fantu tihotapcu iz normalke, kateri prihaja k njemu in mu časi kaj mokrega prinese pod sukunjo, če ga stočki „dušopas“ potom ne vjame in mu vsega ne vzame. Potlej je gorje, dvakrat gorje!

(Konec prih.)

kor politiki.“ — Na dalje Bismark konstatira, da so vsi papeži kot versko resnico ali dogma proglašali proganjaje krivovercev, da so jih požigali in inkvizirali; dalje pravi: „jaz spoštujem tuje dogme, ali avtoriteta države mi je višja.“ On upa, da pride zmernejši papež, s katerim bo mogoče mir skleniti.

Domače stvari.

— (Slikarstvo.) Jurij Šubic, brat uže večkrat omenjenega mladega slovenskega slikarja Janeza Šubice iz Poljan nad Loko, ki se sedaj izobrazuje v Rimu, je na Dunaji v slikarski akademiji izvrstno preskušnjo naredil in videli smo od njega izdelane kartone, ki veliko obetajo, ako bode mladi mož imel podpore in neutrudne marljivosti dovolj.

— (Iz Čateža) v našem listu poročana novica o tem, kako je mlada (še ne 17 let stara) deklica pobila starega moža z motiko, imamo denes dopolniti, da je mož uže umrl in da deklica sedaj pravi: „predno bom zaprta, moram še tri pobiti“. Prava Amazona mej pobojniki!

— (Iz Mozirja) se nam 16. t. m. piše: „Dne 11. t. m. je bil tukaj vojaški nabir. V prvem in drugem razredu je bilo pozvanih na nabiro 160 fantov; potrjenih je bilo od onih 41; tedaj baš 1/4, mej njimi sta bila tudi dva brata — dvojčka, a nijsta vpisana oba k jednom polku kakor sta želela, rekoč: „v materinem telesu sva bila skup, živelva dosedaj mirno skup in hočeva tudi skup rada cesarja služiti“. Z veliko tugo sta poizvedela, da je eden pešec drugi pak — topničar.

— (Trojen umor.) Iz Konjic se piše „G.“: Pretekli teden se je mej pijanci trojen umor zgodil. Dva fanta žičke fare sta se v oštariji sprla, pred oštarijo pa drug drugega s sekirama smrtno po glavah ranila, ter sta oba umrla. — Tretji umor se je zgodil v prihovski fari, ter je razbrzdanec v prepiru svojega vinskega tovariša z nožem v sence zabodel, da je ranjenec po groznih bolečinah tretji dan potem umrl. Morilec je zidar, ki je v Konjicah delal pri novi ječi, ter si tako sam stanovanje pripravljati pomagal.

— (Luteranov na slov. Štajerskem) je v občini Maribor-Ptujski 164 in sicer v Mariboru 118, v okolici 46, v Ptuj 14, v Konjicah 10, v Račah 7, pri sv. Lovrencu v puščavi 2, v Ločah 3, v Sp. Počrčah 2, potem pri sv. Janži na dravskem polji, v Buhenstajnu, na Muti, v Ljutomeru, v Središču in v Mesincu povsod 1.

Razne vesti.

* (Donava), katerej so za drage državne denarje in samo dunajskemu mestu na korist izkopali bližje Dunaja novo strugo, je 14. aprila predrla jezove in se vlila po tej novej strugi. Jezove so mislili stoprv 15. maja odpreti, a voda nij hotela čakati. Škode je nad 20.000 gld.

* (Pomorstvo.) Avstrija je imela koncem 1874. leta skupno 7203 brodov v sodržaji 332.000 ton in 27.381 mornarjev. Trst ima 152 brodov (77 parobrodov), Reka 122 brodov, Dubrovnik 75 brodov, Pulj 25, Bakar 17, Rovinj 7, itd. Razbilo se je 1874. 32 brodov, prodalo v inozemstvo 48 brodov.

* (Lakota.) V Liki, v hrvatskej vojnej krajini, je vsled lanske suše velika lakota postala mej prebivalci. Odšla je v Dalmacijo deputacija, ki bode pri cesarju za pomoč prosila.

* (Umori) z zavdanjem arzenika se posebno na nemškem Štajerskem množé, posebno pa žene svoje može na ta način v oni svet spravljajo. V Lipnici je mlada žena letos 13. marca svojega 75letnega moža tako ostrupila, da bi po tem mlajšega dobila. Sodnija jej je prišla na sled in jo zaprla.

* (V vinu utopljen.) Največji čestilec vina v vasi Marotu na Ogorskem je bil gotovo ondotni občan z imenom Bende. Cele dni je posedaval v krčmi, ter zapil svoje lepo gospodarstvo. Ko mu pak krčmar nže tudi na upanje nij hotel več dajati vina, sklenil je Bende, da se preseli iz tega sveta na večnost, in sicer prav sladko. Zlezel je po noči v veliko vinsko klet svojega soseda, odbil velikanskemu sodu vrhovno veho, ki se je kakor vrtica odpirala, privezal si nekoliko težkih opet na vrat, ter skočil z glavo naprej v sod. Zjutraj so ga našli vtopljenega v — vinu!

* (Stara nevesta.) V Coire v Švajci se je te dni omožila 103 leta stara žena in je vzela 66 let starega moža.

* (Prazno ladijo) na morji je našla v španjskih vodah francoska barka. Kam so ljudje ž nje prešli, to se ne ve. Sodi se, da je zapuščena ladija nemška.

* (Iz Pariza) se poroča, da je 15. aprila opoldne vzdignil se velik balon „Zenith“ in se ponesrečil. Hitro je spaval 8000 metrov visoko v zrak; zračna plavalca Sivel in Croce-Spinelli sta se v balonu zadušila, tretji njun tovariš Tisandier je bil teško ranjen, ko je ob 4. uri popoldne balon v departementu Indre zopet na zemljo padel.

Račun

o doneskijh za Preširnovega dediča, ki so mi jih po 31. decembru 1874 sledeči gospodje vplačali:

Gosp. dr. B. Ipavec v Gradcu	2 gold.
„ Theodor Barbo, c. kr. okrajni inšpek- tor na Dunaji	2 „
„ W. Knauer, arhitekt na Dunaji	10 „
„ Tone Turkuš, cand. prof. v Parizu	10 „
vkup tedaj	24 gold.

Teh 24 gold. avst. velj. sem denes Preširno dediču izplačal, kateri je pri meni dozdaj in sicer:

16. decembra 1874	225 gold. 30 kr.
31. „ „	16 „ 50
„ „ „	13 srebr. rublj.
in denes	24 gold. — kr.
vkup tedaj	265 gold. 80 kr.
in „ „	13 srebr. rublj.

podarjenih od Preširnovih čestilcev dobil. Iz domovine, razun gosp. Petra Kozlerja in gg. drž. poslancev, nij nobeden pesnikov čestilec kak dar poslal.

Od zdaj ne sprejemam več doneskov. Na Dunaji 16. aprila 1875.

Dr. Ferd. Pogaznik,
dvor. in sodn. advokat na Dunaji.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka
in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medic in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, ožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenke in je boljše, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišči v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852.

Revalesscière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri driti in griži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v

scalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenji v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih društev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravlja, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalescière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimperm, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Montona, Istra.

Učinki Revalescière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

Št. 80.416. Gosp. F. V. Beneke, pravi profesor medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalescière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila nijso bila v stanu odpraviti; toda Revalescière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

Št. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf na dolgoletnem bolehanju glave in davljenji.

Št. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšanji in hipohondriji.

Št. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanju dušnika, omotici i tiščanji v prsih.

Št. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznačejni prsni bolečini in pretresu čutnice.

Št. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespanji in hujšanji.

Št. 75.928. Barona Sigmo 10letne hramote na rokah in nogah i. t. d.

Revalescière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V plehaših pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr. 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalescière-Biscuiten v pušicah 4 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbruku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Černewicah pri N. Snirhu, v Oseku pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberanzmeyer, v Temešvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaždinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerjskih trgovcih tudi razpošilja ducajska hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzetjih.

Učiteljska služba

se razpisuje pri šoli v Novištifti pri Gornjem gradu s plačo III. razreda in prostim stanovanjem.

Ob enem se tudi lahko prevzame orgljar-ska služba s posebnim odškodovanjem.

Prositelji, zmožni slovenskega in nemškega jezika naj prošnje vpošljejo krajnemu šolskemu svetu v Novištifti (Neustift bei Oberburg) najdalje do 15. maja t. l.

Krajni šolski svet Gornji grad,

7. aprila 1875. (114—3)

Predsednik: Haas.

Št. 5122.

Razglas.

V sredo 28. t. m. dopoldne ob 9. uri se bodo v mestnem shranišču na Žabjeku naslednje reči po očitni dražbi prodale, namreč:

2 brizgalnici stareje naprave,
2 voza za prepeljavo vodnih vedrov,
1 voz za enega konja brez koša. Več starega železja, kakor zidne vezi, okeno omrežje, durni okovi itd.

To se kupcem očitno naznanja s pristavkom, da se vse te reči v omenjenem shranišču na Žabjeku vsaki čas lahko pregledajo. (118—2)

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 13. aprila 1875.

Dunajska borza 19. aprila.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih . 70 gl. 55 kr.
Enotni drž. dolg v srebru . 74 . 75

1860 drž. posojilo	111	60
Akcije narodne banke	960	—
Kreditne akcije	234	75
London	111	35
Napol.	8	89
C. k. cekini	5	24
Srebro	103	50

Naznanilo prodajalnice!

Tovarniška zaloga platna in novošegnega blaga

na Dunaji,

Josefstadt, Kochgasse, šte. 36,

Vhod skozi „Alserstrasse“,

je sklenila, svoje izdelke, ne več kakor dosedaj izročevati le prodajalcem 27 krajcarjev, temuč preskrbljevati prodajo v velikem in na drobno sama, ter določila za vse predmete enotno ceno za 1 kos 30 vatlov za gold. 7.50, tucat z 12 kosi za 3 go'd. in sicer sledeče predmete pravobarvanega perkalina po 30 vatlov, batist, jaconete in mouseine, novošegne robe za obleko, škotske in gladke barve, volnata preja, holandsko, belifaško in domače platno, beli širting in šifon na srajce, žnorce in barvani parhant za obleko, angleška platnena roba za domačo obleko, bela dvojtkanina in damaškova roba, barvani posteljni kanafas, beli in rumeni nanking, pisana roba za meblje, bela obrobljena zagrinjala, damaškovi in dvojtkaninovi robci. Daje tucat 12 belih robcev od rumburškega platna, najfineji, žepni robci od batista z barvenimi obrobi, servijeti od dvojtkanine in damaška, bele in barvane čisto platnene desert, turške piké obrisače, batistni in kotonni robci za na glavo, barvene in plave, gospodske žepne rutice, in vsi v to stroko spadajoči predmeti.

Naročila iz dežele se baš tako vestno in pošteno izvršujejo, kakor bi se izbralo osobno a kar ne dopade, se takoj vzeme nazaj.

Adresa je:

An die Fabriks-Niederlage,

Kochgasse 36 in Wien.

NB. Za poskušnjo razpošiljamo tudi polovične kose 15 vatlov in pol tucata 6 kosev. (50—8)

V c. k. avstrijskih deželah od visocega ministerstva za notranje zadeve povoljena orlova linija (Adler-Linie).

Nemško transatlantično parobrodno društvo.

Direktna poštna parobrodna vožnja mej

Hamburgom in Newyorkom

na krasnih in brzih poštinih parobrodih ali parnikih I. razreda, péze 3600 ton in 3000 konjske moči.

Kloppstock 29. aprila. Goethe 13. maja. Lessing 27. maja.

Wieland 6. maja. Schiller 20. maja. Herder 3. junija.

in dalje vsaki četrtek.

Vsaka oseba plača: I. kajuta 495 tolarjev, II. kajuta 300 tolarjev, mej-paluba 90 tolarjev.

Natančneje se izve pri inozemskih agentih društva in

glavnem ravnateljstvu v Hamburgu, St. Annen-Platz 1,

Dopisi in telegrami naj se adresujejo: „Adler-Linie — Hamburg.“ (4—10)

Uradno naznanilo.

20. aprila 1875.

Razpisane službe: Na narodnih šolah v Planini, Podvelbu, Razdrtem, Premu, Trnovem, Postejni sužbe učiteljske in podučiteljske v Senožcah z letno plačo 300 gl., do konca maja pri c. kr. okrajnem šolskem svetu v Postojni.

Razpisan konkurs: Na imenje gospoda Avgusta Jaka, trgovca v Ljubljani.

Javne dražbe: M. Drenikovo iz Dolenje vasi, 30. aprila (III. Planina).

Tančica.

18. aprila:

Evropa: Minik iz Dunaja. — Reininger iz Drage. — vit. Berger iz Gorice. — Kaskovič iz Trsta. — Kohn iz Brna. — Mochnel, Kwiatkowski, Kunasowski, Cijan iz Trsta. — Hübel iz Gradca.

Pri Slonu: Tavčar iz Dolenjskega. — Jonke iz Dunaja. — Benedek iz Planine. — Tanz iz Iga. — Levicnik iz Škofje Loke. — Hinze iz Dolenjskega. — gr. Barbo iz Rakovnika.

Pri Miličič: Globočnik iz Postojne. — Bruk, Kokoška iz Dunaja. — Blenk iz Gradca. — Aich iz Dunaja. — Jugovec iz Kranja. — Krausenek iz Trsta. — Hofbauer iz Maribora. — Müller iz Dunaja.

Narejanje umetnega vina

po raznovrstnem vzoru se podučuje proti nagradi 10 gold. Dobiček 100 %. Priprav posebnih nij treba. Inkredijencije neškodljive. Zadatje 1 gold., v rekomandovanih pismih podpisanemu. (117—2)

A. Steinhäuser,

v Mainfeld, postaja Leobersdorf (Niederösterreich).

Izdajatelj in urednik Jozip Jurečič.

Národna tiskarna

v Ljubljani

se priporoča

za izvršitev vseh tiskarskih del

v lični obliki in po najnižji ceni, posebno:

1000 poštinih voznih listov	5 gl. — kr.
vsakih 1000 več	3 " 20 "
1000 voznih listov za železnice s firmo in železniškim kolekom	7 " 50 "
2000	13 " 50 "
1000 za hrzovožnino s firmo in železniškim kolekom	9 " — "
2000	16 " 50 "
1000 zavitkov (Couverts) v kvart s firmo	4 " — "
1000 " v oktav "	3 " 80 "

Zaloga tiskanih formularov

za c. kr. sodnije, občinske urade, okrajne zastope, šole, cerkve in cerkvene urade, advokate in notarje, pobotnice za mesečne plače i. t. d.

Lastnina in usk „Národne tiskarne“.